

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

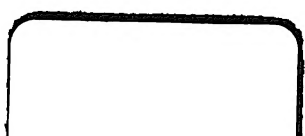
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Acta s. Pelagiae syriace

Saint Pelagia (of
Antioch), Johann
Gildemeister

*ODN

keluarga

Legend

Pelagia, Saint. Legend.

A C T A S. P E L A G I A E ✓

SYRIACE

EDIDIT

IOANNES GILDEMEISTER

PROFESSOR BONNENSIS

BONNAE 1879 ✓

APVD ADOLPHVM MARCVM

LS

26

18000.

Joseph Simonius ASSEMANUS in opere immortalis, quod Bibliothecae Orientalis Clementino-Vaticanae nomine inscripsit, I 258, inter scriptores Syros antiquiores Iacobum quendam diaconum recenset, qui Acta S. Pelagiae composuerit. Respexit acta illa, quae latine apud Surium et in AA. SS. ad diem 8 Octobris et in Rosweydiae Vitis Patrum Antv. 1615 vel 1628 p. 376 edita sunt. Tacite enim ea sumpsit primitus Syriace conscripta fuisse, unde certum est, eum librum Syriacum neque in terris orientalibus neque Romae unquam vidisse. Perditum igitur haberi debebat, nisi unum eius exemplum inter thesauros Nitrienses in Museum Britannicum inductum esset, quod in codice 14651 (fol. 1^v—23^r) legitur in Cl. WRIGHTII catalogo p. 1101 n. 948 descripto et anno Chr. 850 exarato, cuius imaginem praebet Cl. LAND in Anecd. Syr. I tab. XIV n. 71. 72.

Latina qui legerit non dubitabit, quin Graecum exprimant fontem, qui lucem nondum vidit. Huius ex variis codicibus satis inter se diversis edendi novaque luce illustrandi consilium cum ceperit, Cl. USENERO, collegae coniunctissimo, in votis erat unam duasve libelli Syriaci paginas cognoscere, quibus quid ad iudicium criticum stabiliendum conferre posset intellegeretur. Cuius voti fortuito fere certior factus Cl. GUILIELMUS WRIGHT Cantabrigiensis, qui ad id natus videtur, ut omnium animos officiis sibi devincat, non dedignatus est, totum opusculum e codice sua manu descriptum huc mittere, nec melius gratiam ei referre possumus, quam si publico usui destinamus, quae in scriniis recondita paucis fructui forent.

Iam autem apparet, etiam hanc libelli formam non Syriace scriptam, sed e Graeco fonte translata esse, ita tamen ut Syrus in narratione uberius exornanda operam posuerit. Nec eam, si alias per causas liceret, ad Iacobum diaconum referendam esse clare ostendit studium, quo ille ad taedium usque se rerum testem et auctorem declarat, quo tamen nihil ad prodendam fraudem aptius invenire potuit. Neque de aetate, qua aut res gestae aut Syriaca metaphrasis vel graeca narratio scriptae sint, aliquid memoriae traditum est, ut nihil reliquum sit, nisi ut temporis indicia per libellum sparsa, at satis incerta consideremus.

Qui Pelagiae mentionem faciunt, rem circa annum 449 aut 451 gestam perhibere solent. Primus Theophanes p. 79 P., ex quo pendet Nicephorus XIV, 30, Nonnum vult eum esse, qui annis 449—451. 457—471, Ibae adversarius et bis successor, sedem Edessenam tenuit; errorum calculum adiecerunt Pagius ad a. 451 et Assemanus l. l. Sed recte iam Tillemontius XII, 665 edit. formae quatern. docuit, in libello de paucis episcopis, qui in ipsa Antiochiae vicinia essent, sermonem fieri, at in concilium, cui metropolita provinciae Edessenae interfuerit, fieri non potuisse quin longe maior episcoporum numerus convocaretur. Etiam aliud nuper accessisse videtur argumentum: in libello Nonnus e monacho Tabennesio statim fit episcopus; secundum Acta synodi Ephesinae a G. HOFFMANNO edita p. 5, 29 Nonnus, Ibae adversarius, quem eundem eius successorem fuisse etsi non certum, veri tamen simillimum est, ad annum 449 usque

diaconus Edessenus fuit. Nec sapientius loco 14^r usi Baronius ad a. 451 n. 127 et Tillemontius p. 382 eum episcopum Heliopolitanum fuisse effecerunt. Quid obstat, quominus ascetam, qui meretricem ad asceticam vitam commovisse fingitur, operto ac symbolico nomine appellatum putemus?

Temporis indicium paulo certius in eo inesse forte quispiam dixerit, quod apud Syrum et in codice Graeco Par. 1485 (in Perizoniano est ἀρχιεπίσκοπος) praesul Hierosolymitanus simplici episcopi nomine ornatur. Hac enim appellatione usque ad a. 451 usus est, donec in synodo Chalcedonensi ei maior honoris gradus tribueretur, atque accurate etiam a. 449 in Actis Ephesinis apud HOFFMANNUM p. 24, 23 distinguitur (quanquam non in actis Graecis cf. ibid. 2, 31). Sed apparet huius argumenti vim non magni faciendam esse. — Magni monasteriorum circa Hierosolyma sitorum numeri mentio ante saeculum quintum fieri omnino non potuit. Contra eis, quae de baptizatis triginta Arabum milibus 14^r narrantur (vides iam tum qui sacris Christianis propagandis studuerunt, in numeris non fuisse difficiles), tempus assignari non potest (haud semel talia referuntur), nec Heliopolitanarum meretricum conversioni. Anno 570 teste Ioanne Ephesio III, 27 tota fere urbs veteribus sacris addicta erat.

Templum Iuliani, quem ineunte saeculo quarto regnantibus Diocletiano et Maximino martyrium subiisse volunt (AA. SS. ad 9 Jan.), Procopius de bello Pers. II 10 tradit extra urbem situm fuisse, id quod etiam hic f. 11^r indicatur, nec in Antiochiae vastatione a Chosroe a. 540 deletum fuisse. At a. 570 a Persis concrematum est; cf. in LANDII Anecdotis T. I librum quem Chalifarum nominavit, f. 48^r.

Nemo dubitabit, quin Acta eo consilio conscripta sint, ut illustraretur locus, quo in monte oliveti habitasse diceretur Pelagia. Quem sexto saeculo iam studiose cultum esse, duo edocent testimonia, alterum Theodosii, qui c. a. 530 vixit: *Et est illic etiam fabricata ecclesia, iuxta quam est ecclesia, in qua sancta Pelagia requiescit* (de terra sancta c. XIII. Itinera et descriptiones terrae sanctae lat. lingua saec. IV—XI conscripta ed. Tobler. Gen. 1877. 8 I. p. 67), alterum Antonini Martyris (c. a. 570): *Et sursum in monte, ubi dominus ascendit ad patrem, vidimus mirabilia multa et cellulam, ubi clausa fuit vel iacet Pelagia in corpore* (ibid. p. 100). De hodierna eius condicione agunt praeter alios Tobler *Siloahquelle und Oelberg 1852 p. 126—131* et A. SOCIN in Palaestina Baedekeriana p. 229, qui a Francorum saltem temporibus situm mansisse eundem affirmant. Sed cum prope sacrarium, in quo Christus discipulos orationem dominicam docuisse fingitur, ostendatur Pelagiae sedes (cf. e. gr. Tobler l. l. p. 131 et Eliae Farag' Basilii دليل الزوار على الأماكن المقدسة Hieros. 1865. 16. p. 221. 222), ex ipsis his Actis apparet, iam tum situm fuisse eundem; nam ita describitur tum in Graeco, tum in Syriaco codice f. 20^r. Diversa tamen variis temporibus sacrarii forma erat: secundum Acta aediculas sive mandram referebat (ἡ κέλλα . . . πανταχόθεν περιπέφρακτο), nunc crypta est.

Certiora erui vix poterunt. Unum addo: sermonis genus in libro Syriaco idem fere est, quod praebet Paradisus Patrum Syriace conversus, cuius antiquissimum quod novimus exemplum anno 530 exaratum est (v. Wrightii Catalogum III, 1072).

ACTA S. PELAGIAE.

Spe in domino nostro Iesu Christo posita praestantium mulierum historias scribere incipimus.

Primo historia victoriarum et morum praestantium, quibus Pelagia illustris meretrix ex Antiochia Syriae orta discipulam se comprobavit.

Iacobus diaconus peccator credentibus et spiritualibus in domino salutem. Quomodo Pelagia discipula facta sit, vobis, sancti patres et fratres mei, scribere volo sperans vos, si audieritis et didiceritis, magnam utilitatem percepturos et deum dominum misericordem laudaturos esse, qui neminem interire, sed omnes peccatores salvos fieri et ad cognitionem veritatis converti vult (1 *Tim.* 2, 4).

Summa huius historiae ita se habet. Episcopus Antiochiae urbis Syriae opus habuit propter negotium ecclesiasticum utpote qui necessarii essent, episcopos collegas convocare; ita iussi ad urbem congregati sunt octo episcopi, quorum nomina scribere non opus est praeter unius, qui sanctus Nonnus episcopus nominabatur et in urbe sua me Iacobum peccatorem habebat diaconum. Is illustris erat | moribus, vir praestans perfectus; disciplina eius Aegyptia fuit, 2^r ad celebre monasterium sodalitatis frequentis, quae Tabennesion vocatur et in Thebaide locum habet, referenda. Hic igitur illustris homo propter mores puros et perfectos, deo qui eum elegerat volente, episcopatus gradu dignus habitus est. Venerat et ipse sanctus Nonnus episcopus in urbem Antiochiam cum septem episcopis collegis, me quoque Iacobo pusillo eius diacono comite. Postquam salutatione archiepiscopi urbis Antiochiae functi sumus, huius iussu in hospitium templi, in quo illustris martyr Iuliani ossa collocata sunt, devertimus ibique cum reliquis episcopis habitavimus.

Propter varia negotia mora aliqua accidit. Quodam autem die omnes episcopi e cellis suis descenderant et congressi ad exteriorem illustris Iuliani martyris templi portam consederunt et de variis negotiis inter se colloqui sunt. Tunc | septem illi episcopi sanctum Nonnum episcopum meum rogarunt, ut sedentibus sibi verbum divinum exponeret seque doctrina sua sapiente adiuveret; eum enim per spiritum sanctum loqui et omnibus, qui eum audiebant, doctrina sua divina utilitatem afferre sciebant. Is igitur dei amantissimus sanctus Nonnus episcopus coram collegis praestanter locutus erat eiusque sermone gavisus et doctrina in admirationem coniecti sunt. Ipso hoc tempore, quo sedebant, me Iacobo eius diacono in eius honorem iuxta stante, subito accedit, ut meretrix quaedam dives ad latus nostrum praeteriret mimadum princeps, cuius historiam scribendam et omnibus verum amantibus et deum diligentibus declarandam ego Iacobus pusillus suscepi.

Ea igitur meretrix nobis apparuit, praeclare equo tolutario tintinnabulis instructo et ornato vecta, praecedente magna servorum turba, ornata ornamentis aureis, margaritis, anulis, lapidibus pretiosis et magnificis pretiosisque vestibus splendida, in manibus pedibusque armillas, compedes, periscelides margaritis omne genus ornatas gestans; totum denique collum | catenulis 3^r et gemmularum lineis et margaritis ornatum erat. Eius pulchritudo spectatores admiratione affecit, ut eam appeterent ad eamque raperentur. Ostentatione magna pueri puellaeque ei ad-

haeserunt eiusque pedibus lascivis iuncti erant, et ipsi zonariis aureis ex umero demissis ornat. Ante eam currebant, et alii a tergo eam magna cum iactantia deduxerunt, ita ut spectantem quemque pulchritudo et ornamenta ad ipsam eiusque figuram amplius contemplandam allicerent. Cum meretrix haec transiret, aromatum eius et unguentorum odor potens nos omnesque astantes tetigit; episcopos autem, qui sedebant, stupidos tenuerant illa eiusque vestimenta, stipatio, amplitudo et quod capite non velato transiret et sine pudore cum protervia et superbia magna virili modo super umeros (*deest obiectum; in Graecis est ὀπίσθιον* velamen) sibi iniceret. Nec multum habitus eius a virili differebat, nisi quod ornamentis uteretur et splendor corporis nivem aequaret. Quid plura? aspectus eius omnes ad eam amandam incitabat.

Quam videntes sancti illi episcopi utpote a magno peccato ab ea faciem averterunt, at
3^v sanctus Nonnus episcopus | eam in cogitatione sua attente non sine magno stupore contemplatus erat et postquam transiit, facie demissa capite in genua inniso plurimum ploravit, ut vel totus sinus lacrimis repletur, vehementer eius causa suspirans et lugens. Loqui coepit et episcopis collegis dixit: Revera, patres, nonne meretricis, quae nos praeteriit, pulchritudinem admirati estis? ei vero siluerunt neque verbum responderunt. Sanctus autem Nonnus suspirare perrexit, pectus planxit et magno dolore lacrimatus est, ita ut lacrimis vestimentum inficeret, quae tunica cilicina erat; nam ita consuevit tunica cilicina corpus tegere eamque, ne conspiceretur, extrinsecus tenuiore (? *nomen vestimenti exspectares*) lanea operire; per totam enim vitam duris gravibusque vitae asceticae moribus usus est. Post multum fletum episcopis collegis dixit: Rogo
4^v vos fratres, ut mihi dicatis: nonne cogitantibus vobis placet | meretricis illius quae praeteriit pulchritudo deque ea doletis? Ego pulchritudinem eius admodum admiratus sum et de ea doleo, quae spectanti cuique laqueus et tendiculae interitus facta est, et pro imbecillitate mea deum deprecor et imploro, ut eam ad veram vitam reducat et puram coram timendo maiestatis suae throno sistat; nam hucusque huius vita ad laqueum et offendiculum hominibus per inania ornamenta multis perniciose ponendum in mundo perducta est. Puto enim eam multas horas in cubiculo corpore fucando, abluendo, exornando consumpsisse ac deinde magna cum diligentia se ipsam, ne squalor ullus neve ingratum quid appareret, in speculo intuitam esse, ut amatores, qui hodie sunt neque cras sunt, corrumpere et alliceret. In hac meretrice nos ipsos contemnere debemus, quia nobis in caelo thalamum, qui dirui nequeat, in loco, qui in aeternum maneat, et sponsum, qui neque moriatur neque intereat, esse credimus, et haereditatem in caelo,
4^v quam totus mundus non aequet | et beatitudinem, cuius quies et delectatio describi non possit, et aromata, quorum odor nunquam desinat. Oculum enim non vidit nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quod praeparavit deus his qui illum diligunt (1. Cor. 2, 9). Et quid multa addam? Magna supra in altissimis promissa nobis sunt penes dominum nostrum occultum et invisibilem, cui decet nos pulchros exhibere — nec pulchri fuimus, cui decet nos corpora et animos ornare — nec nos ornamus, nec personam nostram illuvie peccatorum abluere et a maculis pravis purgare laboramus, neque solliciti sumus, ut animum bonis moribus ornemus, ut Christus in nobis habitare desideret. Quanto igitur pudore affici debemus, quod ne huius quidem meretricis, quam transire vidimus, instar laboramus, ut in nobis ipsis deo nos exhibeamus pulchros, uti haec laborat, ut hominibus pulchra videatur, quos lasciva sua pulchritudine ad interitum rapiat. Revera, fratres mei, maximus me stupor invadit et de me ipso miror, quod super pul-

chritudinem et ornatum huius mulieris nos decet domino nostro in omni re pulchros nos exhibere; fortasse etiam decebat nos, lascivae huius discipulos fieri.

Postquam haec dei amantissimus Nonnus episcopus locutus est, dei amantissimi episcopi^{5r} collegae eius propter verba eius dolore et sapientia plena dolentes suspiraverunt et rem graviter et moleste ferentes omnes surrexerunt et in hospitium suum ascenderunt. Me autem Iacobum diaconum suum sanctus Nonnus episcopus secum duxit et ascendimus et ipsi hospitium. Simulatque ascendimus, in terram, in qua saccus expansus erat, procubuit, manibus os pulsavit et inter lacrimas: deus domine, inquit, propitius esto mihi peccatori (*Luc. 18, 13*) non digno, qui coram te stem, quia animus meus nequaquam tibi placere potest. Unius enim diei ornatus, quo meretrix illa a me visa instructa est, omnem annorum vitae meae pulchritudinem superavit; iam autem quo vultu te, mi deus, aspecturus, quibus verbis coram te, domine, me purgaturus sim nescio et quas obtenturus causas, nam arcana mea omnia tibi patent. Vae mihi peccatori, qui limen templi tui sancti ingressus et coram altari tuo glorioso apparens, animi qualem tu postulas pulchritudinem tibi non exhibeo neque secundum tuam voluntatem ornatus coram te tremendo et potentissimo sto, et quamquam debilitas mea | digna non est, me dignatus es tibi servum^{5v} familiarem esse. Rogo te, domine mi, ne me ab altari tuo coelesti separes, neve meretricis huius ornatus coram throni tui augusti et excelsi tribunali tremendo me condemnet, quia haec, quae pulvis et cinis est, multam curam adhibuit, ut satanae placeret, ego autem tibi vivo et immortalis placere neglexi; quia animum meum languori dedi et ideo per negligentiam meam ornamento praeceptorum tuorum exutus sum. Meretrix haec hominibus lascivis se placituram pollicita est stetitque promissis se in eorum gratiam ornando; ego autem tibi, deus misericors, me placitum pollicitus sum et spopondi, fidemque fefelli. Ecce ornamentis spiritalibus in terra exutus sum et in caelo, ideo mihi non est spes salutis ex operibus meis, sed debilis meus animus ad tuam, domine, misericordiam et spem suspicit, nam copia misericordiae tuae spero ut vivam (*σωθῆναι*). Ego peccator rogo te, domine: fave mihi, elige me ad deitatis tuae praedicationem; tu enim is es, qui me ornamento tuo caelesti sempiterno ornasti. Imploro te, ut etiam hanc | perditam ad te voces, quae et ipsa non segnis est ad inveniendos peccatores nec ab an-^{6r}quirendis perditis desistit. Muta eam ad voluntatem tuam, sicut aquam ut fieret vinum dulce et iucundum mutare voluisti.

Haec locutus est Nonnus dei amantissimus, inter fletum contritus et deum praedicans totumque illum diem precando peregit, abstinencia et precibus usus; dies autem ille sabbatum erat. Postera autem die eaque sancta dominica, postquam de nocte sacris operati sumus, sanctus Nonnus me Iacobum diaconum suum vocavit et mihi dixit: Fili mi, hac nocte visum vidi eoque considerando perquam sollicitus sum; cetera autem prospiciet deus utpote cui quod prodest placet. Vidi hodie in somnio, quasi ad cornua altaris stare et ecce columba nigra squalore sordida super me volavit nec sordium eius foetoris odorem ferre potui. Columba autem, quam vidi, super me volabat, quoad precatio audientium finem habuit, et cum diaconus proclamasset: egredimini audientes, in somnio | columbam vidi avolare nec confestim iuxta me inveniri. Et vidi post^{6v} precationem fidelium sacrificium offerri et coetum dimitti temploque egressus sum. Tum columbam, quae avolaverat, ad me venire vidi, multis sordibus ut antea inquinatam. Ego autem extensis manibus eam prehendi et actutum in labrum aquae, quod in atrio ecclesiae erat, conieci et

coniectam vidi in somnio meo omnes sordes in aqua amisisse easque ablutas esse, etiam odorem foetoris decessisse. Vidi columbam hac ex aqua surgere, statim evolare et ad superiora ascendere, quoad ex oculis meis ablata nec amplius visa est. Hoc visum, mi fili, in somnio meo conspexi et valde de eo sollicitus sum; spero fore ut deo volente vero respondeat eius interpretatio.

Haec sanctus Nonnus episcopus ad me Iacobum diaconum suum locutus surrexit et me
7^r secum duxit; cum reliquis septem episcopis, qui nobiscum erant, | ad maximam ecclesiam abi-
imus et una ad archiepiscopum urbis Antiochiae hac sancta die dominica salutandum accessimus.
Cum presbyteris tempus esset usu recepto in thronum ecclesiae intrandi et archiepiscopus etiam
illis octo episcopis ut in interius ecclesia spatium (ναός) ad sacrum munus subeundum intrarent
permitteret, ingressi in suggestu (βήμα) sederunt, eo usi honore, qui pro suo cuique solio con-
veniebat. Sacra liturgia ad finem perducta et libris sanctoque evangelio lectis, tempus advenit
orationis, quae librorum sacrorum lectionem excipit. Omnes audire et videre expectarunt,
quisnam orationem habiturus esset. Tum placuit archiepiscopo sanctum evangelium per archi-
diaconum suum sancto Nonno episcopo mittere et tradere eique ut orationem haberet permittere.
Surrexit sanctus Nonnus episcopus et ore aperto verbum dei laudabiliter pronuntiare coepit, a
sancto spiritu incensus nec solemnibus ornatisque verbis, qualia per sapientiam humanam fiunt
7^v — non enim in disciplina profana versatus erat | —, sed e dono spiritus sancti, cuius erat ple-
nus, sermonem habuit. Grandia et perfecta locutus est et docuit et per verborum suorum sapien-
tiam perspicue proposuit, toti populo per verba magnae suae doctrinae dolorem et animi poeniten-
tiam induit. Nam de iudicio improbis instante et de optima spe iustis reservata locutus est et
totus qui audiebat populus magnopere flevit, ita ut multis lacrimis ecclesiae solum madeferet.
Dei moderatione et misericordia felix impulsus in meretricis illius quam diximus mentem incidit
eiusque cogitationes eam vehementer moverunt, ut eo die praeter consuetudinem ecclesiam adiret.
Cum omnibus mulieribus et ipsa venerat et ecclesiam ingressa sacris libris aures praebuerat et
ut etiam sermonem audiret remanserat. Oratione et institutione sancti Nonni episcopi dei aman-
tissimi audita, dolore et poenitentia valde commota continuo gemitu et vehementibus suspiriis
8^r multas lacrimas effudit; | omnium peccatorum suorum memor de scortatu suo alte vociferata
est, ut toti coetui dolor eius innotesceret; omnes autem eam celeberrimam urbis mimadem esse
sciebant. Alta vociferatione clamavit se vere peccatricem confessa, et in mente sua discipula
facta est doctrinae sancti Nonni episcopi dei amantissimi; cum antea peccata sua omnino non
curavisset, subito resipiscere coeperat eiusque, quae ecclesiam adire nunquam consuevit, mens
repente ad timorem dei et ad divina verba, quae ex ore sancti Nonni episcopi excepit, precando
repetenda mutata erat. Et postquam multum flevit et doluit et poenitentia commota est et sermo
sancti Nonni eam ad salutem rapuit, tempus iam adfuit, quo sacrificium offertur. Cum audien-
tibus propter sacra mysteria egressa duos e domesticis suis vocavit, quibus praecepit: remanete
hic usque dum coetus dimittitur, et Christi discipulum sanctum Nonnum episcopum, cuius ser-
8^v monem audivimus, egressum | sequimini et sedulo discite ubi habitet, ut me certiores faciatis.
Sacrificio oblato et coetu dimisso exivimus, ut hospitium nostrum peteremus; servi autem mere-
tricis, ut iussi erant, nos secuti sunt, donec cognoverunt, ubi hospitium nostrum esset. Statim
reversi dominae nuntiarunt, ubi versaremur. Quae de re certior facta laetata est et precata, ut
conspectu et institutione sancti Nonni dei amantissimi digna fieret. Ex eius enim animo super-

bia illa prior abierat et in paenitentia constabat, ob poenam, quam in illo mundo ex dei iustitia peccatoribus instare audierat, sollicita et anxia et valde in animo suo timebat et multum coram deo gemens flebat.

Dolore et paenitentia acta Pelagia in diptycho verba doloris et maestitiae plena aliaque pro salute sua deprecatoria scripserat, quae per servos sancto episcopo misit. Erant autem haec. 'Sancto Nonno episcopo peccatrix satanae discipula | Pelagia salutem multam. Ad pedes⁹ tuos sanctos, domine, provolvor, nam deum tuum, quem toto corde, domine, amas, cognovi maiestatem suam inclinasse et de caelo in terram descendisse idque, domine, non propter iustos, sed ut in misericordia sua peccatores servaret. Ita enim edocta sum, Christianos dicere, illum quem in caelo cherubi et seraphi aspicere non audeant, qui amor eius fuerit, cum publicanis et peccatoribus accubuisse et edisse et bibisse, cum in terra appareret, et corpore humano usum inter eos versatum esse — sicut etiam tu, sancte, scis, quamquam corporis oculis eum non vidisti — eo tempore quo ad fontem aquae cum Samaritide collocutus est et cum Canaanitide, quae post tergum eius clamavit, et cum afflicta (*Mr. 5, 25 cf. v. 29. 34 Simpl.*), cui valetudinem reddidit, et cum Maria et Martha, quarum fratrem a morte excitavit. Haec omnia eum a Christianis audiavi fecisse, et iam, domine, si huius dei, qui haec fecit, tu discipulus es, a me noli recedere nec me repudiare, quae peto, ut tibi in conspectum veniam et coram facie tua me sistam, ut fortasse per te server et per me peccatricem tibi gloriandum sit, | si salubris tuae⁹ doctrinae discipula fiam.'

Sanctus Nonnus episcopus meretrici eis, quae sibi scripserat, respondentia rescripsit haec: 'Quaecunque es, deo manifesta es; te et voluntatem et ingenium et cogitata tua qui cognoscit et indagat, is est. Hoc autem tibi dico: noli me exiguum et infirmum tentare, nam ego homo peccator sum nec iustus. Si autem me videre cupis, en, cum septem sanctis episcopis me videbis. Nam solus te videre non possum, ne simplices offendant neve imbecilli scandalizentur.'

Meretrix postquam has litteras accepit, statim surrexit et festinanter ad templum gloriosi martyris Iuliani accessit; simulac venit, nobis adventum suum nuntiavit. Vir autem dei amantissimus sanctus Nonnus episcopus, antequam meretrix accederet, episcopos collegas convocavit et iuxta se collocavit. Tum demum eam accedere et apparere iussit. Postquam accedens eos conspexit, debitam eis venerationem exhibuit, | postremo autem se ipsam in terram coniecit¹⁰ et dum dolore plena pedes sancti Nonni prehendit, flere et gemere incepit, ut sancti pedes lacrimis meretricis maderent et ipsi illuvies pedum eius infricaretur per fidem (*vocabulum ex errore aliquo hic insertum videtur*); tum coram eo multum volutata pulvere a terra sumpto caput conspergebat. Cum gemitu supplicans alta voce clamavit eique dixit: rogo te, miserere mei peccatricis, ego meretrix sum, lapis impudicus, in quo multi offenderunt et perierunt, ego sum pravus satanae laqueus, quem posuit et quo multos ad perniciem cepit, ego accipiter sum rapax, per quem pulli aquilae caelestis capti sunt, ego sum lupa fraudulenta, quae perfectos agnos et oves insidiis corrumpit et perdidit, ego profunda sum luti fovea, in qua multi inquinati et spurcati sunt, qui puri erant et quos corrumpt. Miserere mei, domine mi pure et sancte; imploro te, ut Christo duci tuo similis fias, qui faciem a peccatoribus non avertit, sed eorum benigniter miseritus est | et super me comitatem tuam effunde, sicut ille, ne in delictis meis peream et in¹⁰ peccatis meis intream. Ego vermis exitii sum et multa corpora arrosi, quae incorrupta erant.

Hodie fac me Christianam, quae mare peccatorum sum; me admitte, domine mi, et sanctam redde pura tua doctrina, quae abyssus sum malitiarum; delicta et peccata mea hodie aufer a me tuisque precibus eice e me per expiantem baptismi dei tui ablutionem. Surge domine, peto abs te, ut nomen sanctae trinitatis super me invoces et me ad remissionem peccatorum baptizes. Surge, domine, exue me sordidis scortatus vestibis et indue me tegumentis puris, splendidis illis novarum epularum, ad quas accedo, vestibus.

Omnes episcopi et presbyteri, qui nobiscum erant, omnesque apud nos praesentes multas lacrimas profuderunt, cum dolore et fidem huius meretricis viderent. Sanctus Nonnus episcopus vix ei persuaserat, ut a pedibus suis surgeret, et iam respondit et dixit: filia mea, canones ecclesiastici poscunt, ut meretricem non sine sponsoribus baptizemus, ne forte eisdem suis
11^r facinoribus implicata reperiatur. Meretrix autem simul hanc vocem audivit, | iterum in solum coniecta pedes dei amantissimi sancti Nonni prehendit et flens ita vociferata est: Tibi de me ratio deo reddenda erit, si nunc me baptizare recusas; a te deus animam meam poscet et in te mala a me perpetranda transscribet, si me nunc baptizare detrectas. Sceleris et improbitatis morum meorum particeps eris, nisi me statim baptizas et a male factis abalienas. Altari tuo sancto alienus eris, nam deo tuo renuntias, nisi hodie me sponsam Christi reddis, curans ut per baptismum vitae renascar et ad deum tuum me deducens, qui ipse se tibi hodie sponsorem meum exhibet, me non redituram esse ad foveam luti, ex qua ad vitam aeternam me tollis. Domine, de me timere noli; surge, admitte me peccatricem instar domini tui, qui peccatores admisit.

Episcopi et omnes, qui cum eis erant, deum misericordem laudavere, cum huius meretricis et peccatricis | mentem dei amore accensam et inflammata viderent. Sanctus autem Nonnus episcopus me Iacobum diaconum suum arcessitum misit et urbem intrare et omnia quae evenerint archiepiscopo nuntiare iussit, ut ipse ea, quae de meretrice fieri vellet, permetteret, et mihi enixe iniunxit, ut etiam diaconissam aliquam ad nos mitteret archiepiscopus, si mihi veniam daret, ut meretricem baptizemus. Accedens igitur Iacobus exiguus ad archiepiscopum ea nuntiavi, quae dei amantissimus Nonnus episcopus meus iusserat, eumque discipulatus meretricis certiore feci et coram eo omnem eius dolorem et confessionem narraui et cuncta eius verba repetii nec omisi quicquam. Archiepiscopus autem valde laetatus mihi dixit: Vade, dic fratri nostro sancto Nonno episcopo: pater beate et doctor sapiens, magnopere de eis, quae mihi misisti, gavisus sum et in mente mea intellexi, tibi reservatam fuisse hanc miram et magnam
12^r rem, quae per te perficeretur. | Scio enim te quasi os esse dei, qui dixit: si educis pretiosum e vili (*sive* lascivo. *Jerem. 15, 19; verba Simplicis sunt*), quasi os meum eris. Sed iam certum tibi sit voluntati mei satisfieri et tibi persequendum esse, quod moliaris, ad Christi animum explendum, ad totam ecclesiam recreandam, ad vitam meretricis redimendam. Eam igitur confessionis ore factae ergo baptiza; en rem audivimus et sapienti et laetabili tuae agendi rationi assentimur. Aptum enim est, ut sicuti tu docuisti, tu etiam baptizes. Solum hoc spectandum est, ut lasciva castitati, peccatrix integritati reddatur et deus glorificetur.

Tum misit, qui Romanam diaconissam, diaconissarum primariam, e domo eius arcesse- ret, eamque mecum ire et sancto Nonno episcopo in omnibus quae facere praeciperet oboedire iussit. Ego autem et Romana diaconissa ad patrem nostrum sanctum Nonnum venimus et mere-

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

[illegible]

1000 ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

[illegible]

[illegible]

[illegible]

tricem adhuc ad pedes eius prostratam reperimus. Tum Romana diaconissa accessit eique ut surgeret his verbis persuasit: surge, soror mea, collige cogitationes, confirma animum | et prae-^{12v} para te, ut accipias id, ad quod gratia te vocavit (*in verbis Syriacis paucula deesse videntur*), surge soror mea, et preces faciemus de te, ut omnis potestas adversarii abs te recedat. Vix autem sibi persuaderi passa est et surrexit non intermisso ploratu. Tum sanctus Nonnus episcopus nos iussit omnia ad sacrum baptismum necessaria praeparare et meretrici ad se vocatae dixit: Aperi os tuum et confitere deum et coram eo peccatis tuis renuntia. Meretrix plorans dixit: Totum animum si exploro, ne unum quidem bonum opus in me invenio, quod fecerim, peccata vero mea scio maiora et plura esse arena maris, et cunctam maris aquam minorem, quam quae scelera et flagitia mea abluere possit. Mihi autem persuasum est, deum misericordem esse, nec multitudinem peccatorum meorum intueri, sicut etiam peccata peccatricis illius (*Luc. 7, 37?*) et Canaanitidis et Samaritidis non intuitus est, quibus portam suam non clausit, sed quarum miseritus est, quas amavit et corporis sanatione et peccatorum remissione dignatus est. | Ecce confessa sum et confiteor, me maleficam sceleratam esse et deum meum clementem^{13r} et misericordem: abs te, domine mi, pater genitor et reconciliator, peto, ut misericors sis, me admittas et igne et spiritu (*Luc. 3, 16*) puram facias. Post haec sanctus Nonnus, da, inquit, nomen tuum deo offerendum. Ait meretrix: Homines, qui me in carne generarunt, Pelagiam me nominarunt, haec autem civitas Antiochia, in qua nata sum, me propter multum gemmarum ornatum, quo me redimivi et gloriata sum, Margarito nominarunt; ego enim hucusque lupanar fui exornatum et domus satanae. Rursus ad eam sanctus Nonnus: Num ab incunabulis nomen tuum Pelagia est? Respondit: Ita est, domine mi. Episcopus cognito nomine eam exorcisavit, signo notavit, unctionis oleo obsignavit, ipsa renuntiante et sic loquente: Renuntiatum sit tibi, satana, et omni tuo exercitui. Porro clamavit et dixit: Confiteor te Christe et patrem tuum et spiritum tuum vivum et sanctum, confiteor ecclesiam tuam et baptismum tuum, confiteor regnum tuum superum et exercitus caelestes, | confiteor altare tuum sanctum in terra et tremenda tua^{13v} mysteria in caelo et sacerdotes tuos splendidos et puros, qui coram te ministrant. Renuntiatum sit errori, quem commisi, et scortatui, quem hucusque perpetravi. Tum post hanc confessionem Pelagiam sanctus Nonnus baptizavit eamque ex aqua baptismi suscepit mater eius, Romana diaconissa, ipsa autem corpus et sanguinem Christi e dextra sacerdotis splendidi et sancti Nonni accepit. Eodem tempore in caelo deo et angelis eius et in terra toti ecclesiae eiusque sacerdotibus magna laetitia fuit. Pelagiam autem, simulac vere Christi sponsa facta est, Romana diaconissa secum duxerat et ascendit in hospitium nostrum, postquam episcopi illi ascenderunt.

Et sanctus Nonnus mihi diacono suo dixit: Laetemur hodie, mi fili et exultemus cum sanctis dei angelis, qui hodie de inventa Pelagia, ove Christi, laetati sunt; hodie, mi fili, oleo vescamur et vinum bibamus propter renatam et insigniter servatam Pelagiam pulchram Christi sponsam. Ego autem | quaecunque me iusserat praeparavi et subministravi. Dum laete mandu-^{14r} camus, ecce subito satanas valde iratus nobis apparuit specie viri tetrici, manicis complicatis et manibus super caput sublati, ululans et clamans: Vae tibi nugator, qui canis capillis bellu-^{es} (*Gr. ὁ βία ἀπὸ τοῦ φαγοπολίου καὶ λήρου τούτου; apud Palladium Hist. Laus. c. 21. 28 est πολιοφάγος*), nonne tibi triginta milia Arabum sufficiunt, quos mihi ereptos baptizasti et deo tuo dedisti, nonne suffecit tibi Heliopolis urbs mea, Baalbak dicta, in qua multas, quae me colebant

et honorabant, reddidisti discipulas? sed in ipsa hac urbe hanc fallacem mihi abduxisti, quam e meo famulatu subtractam deo tuo offerres. Nonne suffecerunt tibi pagani, quos blanditiis tuis a me subduxisti, baptizasti, deo tuo dedisti? ut hodie etiam spem meam perfectam mihi abscinderes. Vae tibi ad extrema usque malo et male viventi (ὦ βία ἀπὸ τοῦ κακογίγνου τούτου); dolos tuos et fraudes non sustineo. Exsecratus sit dies ille, quo tu male natus es. Lacrimarum tuarum flumen effudisti, quod sacramenta et foedus, quod multi mecum fecerunt, abruptit. Spem meam hodie abscidisti. Quid mihi tecum est, sepulcrorum spoliator, qui velut sepulcrum me
14^v spoliasti | et malitiose hanc a me vivam extulisti, quam errore ductus cadaver esse putaveram.

Haec satanas dixit, cum nobis et omnibus, qui apud nos erant, episcopis appareret, eumque audiebant, quicumque apud nos erant, ululantem et sanctum Nonnum increpantem; etiam Pelagia et Romana diaconissa satanam hunc intuebantur. Tum sancto relicto satanas vultum obvertit, ut cum Pelagia colloqueretur. Et gemens, sicut qui flet, clamavit eique dixit: Mihi haec, domina mea Pelagia? nonne hucusque mea fuisti et ego tuus? ita me tractas, ut nunc in ludibrium me veritas huius adversus capitis canitiem helluonis et omnium, qui te me deseruisse audiunt? Nonne ego sum, qui te docui cupiditati multorum ornari, nonne qui viros catervatim ad te perduxim ad saturandam tuam lasciviam; nonne qui tuo imperio divites et nobiles subieci, qui dona et res pretiosas amore incesto apportarent tibi impertirent? Cur me odisti et dolos
15^r parasti? cur mihi talia fecisti meque deseruisti? | num propter pauca verba, quibus te seduxit senex hic male vivens, qui inde ab omni tempore ubique dolis suis me persecutus mihique malus stimulus factus est, ubicunque fuit? Perquam horribile aliquid patrabam, nisi ei renuntias et me agnoscis, sicut antea voluntati meae morem gessisti.

Tum sanctus Nonnus sponsae Christi Pelagiae dixit: Increpa, filia mea, hunc satanam, increpa eum neve ab eo timueris, nam debilis est et humilis coram sancto spiritu, quem hodie induisti. Tum Pelagia se (cruce) signavit et satanam, qui apparuit, animo offirmato increpuit et statim a nobis celeriter fugavit, ut e conspectu evolveret.

At duobus diebus post per silentium ad Pelagiam rediit eique apud Romanam diaconissam matrem suam dormienti se exhibuit. Placide expergefatae leniter dixit: domina mea Mar-
15^v garito, quid mali tibi feci, ut a me te averteres? Nonne ego | auro et margaritis te ornavi tibi- que multas divitias dedi; cur, quaeso, me ludibrio habuisti et fefellisti? Imploro te tibi- que me excuso: modo noli me deserere, ne per te omnibus risui sim. Pelagia autem animo collecto se (cruce) signavit et satanam afflavit nec amplius coram ea visus est; nam ita eum inclamavit: Increpabit te dominus noster Iesus Christus filius dei vivi, qui me tibi eripuit et caelesti suo thalamo sponsam reddidit. Postea Romanae diaconissae expergefatae dixit: Mater et domina mea, precare de me, nam ecce venit malus et me vexavit. Illa autem ei dixit: Noli, filia mea, ab eo conturbari, nam iam ipse timet et fugit. Tum ambo, mater cum filia, se cruce signarunt et satanam in nomine Christi increpuerunt, qui evolavit nec amplius eis apparuit.

16^r Tertio autem die sancta Pelagia, cuius iuventus aquilae instar | renovata et quae ab operibus malis (quasi infans a mamma) disiuncta erat, animo collecto domesticorum magistrum, cuius arbitrio omnia sua commiserat, arcessivit et domum suam intrare et cuncta bona sua, aurum et argentum et monilia multa cum omnibus pretiosis vestimentis perscribere sibi- que afferre iussit. Nam praeclara illa, ex quo auditis sancti Nonni verbis Christiana facta est et paenitentiae

operam dedit, in aedes suas non rediit nec limen domus suae calcavit, sed paenitentiae dedita apud nos in templo Christi manserat usque ad completum baptismum. Domesticus autem ad domum eius ivit, ut iussus erat, et omnes divitias litteris et rationibus mandatas nulla re celata attulit. Tum praeclara Pelagia per Romanam diaconissam sanctum Nonnum episcopum rogavit, ut veniret, et cum ad eam accederet, ubi habitavit, ab eo petiit et flagitavit, ut omnes eius divitias acciperet, et in manus eius tradidit quidquid libuit (*Gr. πᾶσαν τὴν ἐξουσίαν τῆς οἰκίας αὐτῆς*), ita locuta: Domine mi, hae sunt divitiae, quibus me satanas per peccatum scortatus ditavit; iam, domine, tuo arbitrio commissae sunt, ut quid velis eis facias. Mihi enim hodie et porro sufficiunt divitiae Christi per te mihi datae, per quas multo ditior facta sum. Tum omnes servos et servas arcessivit et lege manumisit; singulis debitum dedit donum eosque his verbis dimisit: Hucusque in lascivis peccati moribus servi mei fuistis et improbo scortatus ministerio subiecti, nunc autem vos ex hoc pravo servitio manumisi. Vestrum iam est vos ipsos a peccati servitio liberare. Posthac mihi non amplius famulamini nec scorti esse dicimini. Dimisit eos et in pace abierunt, | mutationem, quam in Pelagia domina sua viderant, mirati. 17^r

Sanctus autem Nonnus a Pelagia omnes eius opes adeptus dispensatori maximae ecclesiae Antiochenae arcessito coram Pelagia omnia, quae illa possidebat, his verbis tradidit: Obtestor te per excelsam trinitatem, ne quid ex omnibus his bonis in ecclesiam dei ingrediatur neve episcopo alicui detur, neve in domum clerici veniat neve etiam in tuam domum neve in tuis aut alius manibus reservetur; nam quanquam desiderabiles et pulchrae et copiosae sunt, hae tamen divitiae e peccato scortatus collectae sunt. Noli igitur hanc possessionem concupiscere, nam si haec Christi sponsa ei renuntiat eamque utpote inutilem respuit propter spiritalem illam quam invenit possessionem, quanto magis et nos decet eam abominandam putare nec cum divitiis caelestibus puris illis impollutis gloriosis, | quae nobis reservatae sunt, commutare velle. 17^v Vide igitur, fili mi, ut agas quomodo tibi imperavi et te iureiurando astrinxi, et si sacramenta haec violas, ira dei domum tuam invadet eisque annumeraberis, qui clamarunt: cruci affige eum, cruci affige eum (*Jo. 19, 6 Simpl.*). Minime, sed solis orbis et viduis, itidem pauperibus aegris indigentibus subministrentur, quibus vitam sustentent, et quae male et sceleste collectae sunt, recte ac iuste dispertiantur; quae erant divitiae peccati, nunc erunt thesaurus iustitiae. Sic accepit hoc depositum a sancto illo, tanquam ab apostolo dei. Quomodo sanctus Nonnus episcopus coram Pelagia dispensatori praeceperat, eo modo omnia accepit et distribuit neque quidquam de iussis deduxit aut mutavit.

Cuncti autem eis, quae sponsa Christi Pelagia fecit, admiratione affecti sunt et hac quam inierat agendi ratione multis utilitatem attulit. Omnes enim lascivi eius familiares valde maesti erant et flebant, cum eam hanc vitae rationem subito delegisse et a familiaribus se alienasse viderent. | Omnes stupuerunt et dixerunt: Qui factum est, ut celebris meretrix subito 18^r celebre castitatis exemplum fieret? multique per eam profecerant. Meretrices autem, Pelagiae sodales et vicinae, cum quid egisset viderent, maestitia et paenitentia affectae de se ipsis flebant. Multae earum pudicae factae moribus meretriciis abiectis disciplinam Christi amplexae sunt. Nam castam Pelagiam conveniebant, quae eis viam monstrabat easque admonebat, ut suum ipsius exemplum sequerentur. Multae meretrices ei obtemperantes in disciplinam castae Christi

sponsae transierunt. Multi etiam beatam propter agendi rationem praedicabant Pelagiam et dominus noster eius causa a multis laudabatur.

Dei autem ancilla haec his septem baptismi diebus cibis et potu e sua domo afferendis abstinuerat nec quidquam ex suis usurpaverat, sed alimenta et omnia necessaria Romana diaconissa ex suis subministrabat. In fide enim et amore mentis ut mater dilecta filiam caram
18^v eam putavit | et tractavit. Pelagia autem iusiurandum dedit, nulla re ad divitias peccato collectas pertinente se fruituram, et servavit hoc suum iusiurandum. Nec amplius edebat nec bibebat ex eis, quae prius ipsius fuerant. Neque persuaderi sibi passa est, ut quid ex domo sua acciperet nec unquam domum intravit nec dedit nec sumpsit aliquid, quod ipsius fuerat. Dixit enim omnibus: Absit iam, ut de mercede meretricia vivam aut eam curem, sed sanguine peiorem et sordido platearum luto vilior eam aestimo.

Cum autem iam completi essent dies sponsales baptismatis Pelagiae, venit fausta dies dominica, dies octava, qua ei sancta baptismatis vestimenta, uti canon ecclesiae docet, deponenda et vestimenta vulgaria quotidiana induenda erant. Postquam dies dominica exiit, ingruente nocte, quae secundam septimanae diem praecessit, surrexit et ad sanctum Nonnum episcopum introivit, cuius benedictionem prostrata petiit. Ei ille permisit, ut | sancta baptismatis vestimenta deponeret. Sancta autem Pelagia a sacerdote Christi flagitavit, ut vestimenta, quibus ille usus esset, ipsa acciperet sibi induenda neve alienis vestibus indueretur. Sanctus Nonnus episcopus Pelagiae optata explevit eique e vestitu suo dedit tunicam ciliciam et amiculum laneum (συχάριον τρίχινον καὶ βερρίν τρίχινον, quibus e. gr. utitur Athanasius episcopus apud Palladium *Hist. Laus. c. 136*). Statim exuta vestimentis baptismatis, illius vestibus induta venerabunda in genua ad eius pedes procubuit et benedictione accepta ei cogitata omnia aperuit. Ipsa illa nocte exiit virorum modo vestita et clam nobis inscientibus egressa nec etiam in urbe visa est. Tum sanctus Nonnus episcopus de rebus eius edoctus nemini quae accidissent manifestavit neque etiam mihi Iacobo, qui diaconus eius eram. Cum lucesceret, magnus stupor ortus est, quod Pelagia quaesita non inveniretur, neque apud nos neque in tota urbe. Romana autem diaconissa plurimum flebat et animo anxia multos de eo interrogavit. Sanctus autem Nonnus episcopus valde laetus
19^v est, quia solus de Pelagiae egressu certior factus erat, | et Romanae diaconissae dixit: Noli dolere et flere de Pelagia filia tua, sed gaude de hac re valde laeta; nam bonam sibi elegit sortem Pelagia, qualem sibi elegerat Maria, Lazari soror.

Omnia haec in urbe magna Antiochia gesta sunt. Paucis diebus post archiepiscopus Antiochiae omnes illos episcopos externos, qui ibi erant, dimisit, qui cuncti nobis non exceptis in suam quisque urbem profecti sunt.

Tribus annis post mihi Iacobo diacono in optatis erat, Hierosolyma, urbem domini nostri, proficisci, eius crucem venerari et a templo resurrectionis benedictionem adipisci. Veniam petiturus adii sanctum Nonnum episcopum meum, qui annuit hoc mihi mandato dato: Si ad locum sacrum Hierosolyma veneris, mei velim ibi in omnibus locis, quibus servator noster ambulavit, in precibus tuis memineris; deinde fac sedulo ibi quaeras de Pelagio eunucho monacho
20^v et si eum adesse certum habes, ostende te ei, | nam est quod ex eo multam utilitatem percipias. Revera enim est dei servus verus et fidelis et monachus in officio suo perfectus. De Pelagia quidem, ancilla dei, locutus erat, aenigma autem rei non intellexi nec ille mihi aperire voluit.

Dimisit me ut profiscerer; accepta eius benedictione in pace ab eo secessi. Itaque ad locum sacrum Hierosolyma veni, precatus sum, a sepulcro domini nostri et ab omnibus locis, quibus inambulavit et praeclara facinora edidit, benedictionem adeptus sum. Post hunc diem egressus sum Iacobus, ut de sede Pelagii monachi inquirerem. Multum sciscitatus comperi eum in monte olivarum habitare, ubi dominus noster cum discipulis precabatur. Ascendi montem olivarum et quaesivi, donec cellam eius invenirem; celebratissimus ibi erat et magni aestimatus. Ad cellam igitur accessi, quam vidi portam non habere; postquam diu circumspexi, fenestram unam parvam in pariete anteriore vidi et cum pulsarem, aperuit mihi Pelagia ancilla domini, | habitu viri gra- 20^v vis usa. Prope accedentem me magna cum modestia salutavit et simul ex interiore cella manum meam prehensam osculata est. Laetitiae plena perquam officiosa erga me erat, nam simulac me vidit, me agnovit, ipsa intus et me foris versante. Ego autem eam non agnovi, quia species illa pulchra quam noveram non aderat; mira eius pulchritudo flaccuerat, bilaritas faciei splendidae, quam noveram, deformata erat, oculi illi pulchri multa abstinencia et vigilia cavernarum instar facti erant et artus ossium eius sanctorum cute tantum neque carne tecti videbantur prae macie multa et continentia, ita ut etiam corporis color ex gravi paenitentiae opere cilicii instar scaber et pullus appareret. Quae cum ita essent, tota Hierosolyma eam virum eunuchum nominabant nec erat qui de ea aliud suspiceret, ita | ut etiam ego in eā nihil animadverterem femi- 21^r nae habitui simile, sed ab ea benedictionem petii, ut a viro eunuchō, qui monachus est et perfecti ac iusti Christi discipuli nomine appellatur. Sancta Pelagia autem os aperuit et mecum viri modo collocuta dixit: Opina tus sum me alicubi te iam vidisse, nisi te pro simili habui; per vitam tuam, noli mihi verum celare, nonne diaconus es sancti Nonni episcopi provinciae Antiochenorum, qui disciplina Aegyptiaca usus est? Cui ego: ita est, domine, ego sum discipulus illius servi dei, qui te veneratur. Illa autem, num adhuc, inquit, vita corporis fruitur? Respondi et dixi: Ita est, domine, fruitur et me vitam tuam salutarem percunctari et aspectui tuo utilitatis pleno et salutationi tuae appropinquare iussit. Porro dixit: Laudatus sit dominus noster, qui vitam eius in hodiernum diem servavit; iam pro me preces faciet, nam apostolum dei cognovi eum. | Et tu etiam, domine et frater mi, precare pro me et sancto domino Nonno epi- 21^v scopo et omnibus eius collegis salutem nuntia.

Haec tantummodo mecum locuta est sancta Pelagia viri habitu induta, nec a me agnita est. Statim autem fenestra clausa cellam intravit nec amplius mecum collocuta est. Cum autem me relicto intro ivisset egoque mirabundus astarem, hymnum horae tertiae canere incepit; ego confestim ad latus mandrae eius precationem institui, laudavi deum et recessi, praestantibus moribus viri divini commotus; non enim feminam eam esse animadverteram nec eam Pelagiam filiam nostram in Christo esse perceperam. Ego autem Iacobus quotidie circumiebam et sancta monasteria invisebam, benedictiones adipiscebar et audiebam, qui de praestantibus Pelagii monachi in monte olivarum reclusi et oracula edentis moribus narrarent. Et dum eum valde admiror, veniunt alii, narrantes dominum Pelagium monachum reclusum montis olivarum, virum illum iustum, obdormisse. Quibus auditis valde laetatus sum et dominum nostrum laudavi, | 22^r quod ab illo benedictionem petere me dignatus esset.

Tum monasteria, quae circum Hierosolyma sunt, et Hierichuntina et quae trans Iordanum et in urbe Nicopoli sunt, congregata sunt, multi monachi (Gr. ὅλα τὰ μοναστήρια καὶ ἀπὸ Νικό-

πολιν... συνήχθη πλῆθος πολύ), ut Pelagii reclusi funus viderent, et reliqua virorum et mulierum ex totis Hierosolymis frequentia ascenderant, ut sancti Pelagii tanquam viri iusti exsequias comitarentur. Episcopus totusque Hierosolymorum clerus cum gravibus archimandritis accesserant et aperta sancti Pelagii cella corpus extulerunt et in subsellio (*Gr. habet σκάμνιον*) posuerunt. Tum appropinquarent episcopus et omnes sancti, qui ibi erant, ut casto modo eum oleo odorato perungerent, et inspiciunt, et ecce mulier est. Tum in cordibus attoniti et admirati voce alta ad deum clamarunt his verbis: Laus, tibi domine noster, quod tot tibi in terra sunt sancti et occulti quidem, non viri solum, sed etiam mulieres. Mirandum hoc plebem celare vo-
22 luerunt, nec potuerunt, ut impleretur quod in sancto evangelio his verbis scriptum est: | (*Mr.* 4, 22) non est aliquid absconditum quod non manifestetur, (*Mt.* 10, 26 *cf. Luc.* 8, 17. 12, 1) et occultum quod non cognoscatur. Confestim toti populo hoc miraculum innotuit.

Tum totus virorum et mulierum coetus cereos et multas faces portantium Pelagiae tanquam feminae iustae exsequias comitari coeperunt, sancto corpore in vera fide sublato et circumgestato. Et sic cum magno honore et multa pompa involutam eam sepelierunt, deum laudantes. In illa evenerunt, qua in evangelio dicta sunt: (*Mt.* 5, 16 *Simpl.*) luceat lumen vestrum coram hominibus, ut bona vestra opera videant et patrem vestrum, qui in caelo est, laudent.

Hanc gloriosam vitam scripsi vobis, o qui deum amatis, ego Iacobus peccator et diaconus, eius quae prius meretrix fuit et deinde vas perfectum facta est. Has laudes accepimus de femina ante reiecta, post autem electa. Preces faciamus, ut cum ea nobis dominus noster det, ut in iudicio misericordiam inveniamus in loco illo, ubi iusti praemium accipiunt, improbi incre-
23 pantur. | Et omnes nos, viri et mulieres, qui resipuerunt et resipiunt, et ego peccator, qui hanc vitam vidi et descripsi, laudem gloriam honorem offeramus patri et filio et spiritui sancto nunc et semper et in aeternum. Amen. Finis.

Paucis denique quomodo in imitando codice versatus sim indicandum est. Auctoris quidem verba optime servata praebebat, ita ut bis tantum p. 7, 12 et 8, 23 maiore mutatione eaque propter Graecum exemplum necessaria opus fuerit, sed tamen a librarii mendis non liber est, quorum nonnulla indicavi, alia eaque haud ambigua (e. gr. *الحاج* pro *الحاج* p. 10, 14 scriptum) tacite correxi. Puncta, quibus formae grammaticae distinguuntur, haud aequabiliter et interdum perperam posita sunt. Nonnulla, in quibus res certa erat, ut ribbui aut illa, quae ad discernendum suffixorum tertiae personae genus addi solent, emendavi, alia, quae inepta erant, non mutavi, sed omisi, rarissime ubi abesse non potuerunt, ut in feminino *ش* et e. gr. 9, 7 in *ش*, ipse addidi. Quaedam vocabula, ut apud Syros fieri solet, varie variis locis scripta qualia inveni retinui: vocabulum *episcopi*, nomen *Antiochiae*, praepositionem *في* 6, 19. 8, 16, *في* (ante suffixa) 8, 31. 11, 21 exarata; promiscue eadem significatione leguntur formae *لحماني* et *لحماني* 6, 10. 11, *لحماني* 3, 13. In addenda *و*, quae in perfecto femininum secundae personae distinguit, librarius sibi non constat: omittit 8, 17. 18, habet 8, 9; contra in tertia persona plur. fem. *و* nunquam ponit (8, 24 bis, 9. 27 ter; unde male etiam in imperativo 7, 2 omisit). qui idem in masculino *و* litteram nusquam neglegit.

Difficilior quaestio est, quae ratio in reddendis accentibus, quos dicunt, sive punctis ad cola et comata distinguenda et recitationem regendam inventis ineunda sit. Quamquam editoris non est librorum peccata nimia diligentia propagare, tamen cum de multis huius artificii apud Syros modis et praeceptis variorum rei in variis libris ambitu nondum satis constet, nihil restat, quam ut puncta in codicibus scripta, quae reicere atque ex arbitratu prorsus reficere parum aptum esset, ad tempus servemus nec mutemus. Hunc libel-

lum, ut in coetu legeretur, olim pleno signorum apparatu instructum fuisse e vestigiis hucusque superstitibus colligi potest; at in codice plurima turbata esse apparet. Ut aliqua ex parte quid ex origine fuerit cognoscatur, singula septem, quibus codex utitur, signa expendere non inutilè videtur.

Posugo punctum (· —), quo enuntiata sine intervallo legenda simplicia aut composita separantur, frequentissime, ut solet, positum est, sed saepe per negligentiam aliorum loco. Ita 5, 21 et 6, 1 verum restitui potest, ut uno tantum ex plurimis exemplo utar, si utrisque his *zaugo* et *tachtoyo* substituuntur. Male duabus vocibus arcte coniungendis interpositum invenitur 10, 24. 27. 12, 11.

Tachtoyo signum (: —) suo munere enuntiatum per *posugo* absolutum in duas partes dividendi sacissime fungitur: post protasin, post subiectum pluribus verbis constans (locos enumerare supersedeo), post praemissa verba plura pro adverbio dicta aut obiectum 4, 17. 6, 17. 7, 9. 18. 9, 5. 10, 21. 12, 6. Ante orationem directam legitur 3, 20. 5, 17. 6, 22. 7, 23. 8, 18. 11, 26; ubi altera propositionis pars relativa est 3, 27. 33. 4, 18. 5, 6. 6, 18. 23. 25. 7, 8; similiter 5, 1. Bis ponitur 3, 5. 21. 9, 26—27. 10, 10. 23. 9, 10. Post vocativum invenitur 4, 2. 6, 6. 22. 8, 17, ubi e *som'eko*, male addito *posuko*, ortum videtur. Male, ubi *posugo* locum habet, scriptum est 2, 18. 4, 12. 7, 32. 9, 29, nec melius 4, 30. Etiam 8, 5—9 quater *posugo*, quocum alternatur, praefereendum videtur.

Zaugo sive *sh'vayyo* (:—) ante *tachtoyo* post priorem protasis partem ex lege invenitur 7, 29. 8, 29. 9, 26. 11, 21 et, si insequenti *posugo* substituitur *tachtoyo* signum, 5, 29. 6, 19. 10, 5. Pro *posugo* restituendum est ante *tachtoyo* 1, 24. 8, 27. 9, 9—10. 21—22. In loco biblico 12, 7 indicio est, post *tohe* omisum esse *tachtoyo*, quod recte editiones N. T. exhibent; eodem modo aliorum accentuum defectum prodit 4, 27. 5, 19. Ante *oñ* legitur 3, 10 (nisi loco movendum et :— exarandum est), 4, 30 (ubi male *posugo* editum est), 8, 26; ante *u* 13, 1. In loco 5, 32 ferri nequit.

'Elloyo (:—), quod e lege apodosin dirimit, raro invenitur: 10, 16, fortasse 10, 31, si ante restituitur *tachtoyo*, et aliis locis, ubi apodosin initium non indicatur: 2, 28. 3, 1. 11. 5, 10. 6, 3. 8, 11. 19. 10, 7, 11, 8. 9, maxime si sententia quaedam interiecta est. Ante relativa legitur 5, 27. 31. 11, 11. In locis 2, 18. 7, 27. 8, 22 fortasse agnoscendum est *shuchlof 'elloyo*, quod grammatici dicunt, dilatandam vocem indicans; ita 3, 7 in oratione concitatior bis ponitur. Saepius errori originem debere videtur et fortasse reponenda sunt *som'eko* vel si mavis *zau'o* 7, 6. 30. 31. 8, 10. 2, 12 (? ubi male expressum est *zaugo*), *posuko* 6, 22. 8, 33, *tachtoyo* 3, 17, *zaugo* 8, 26.

Som'eko (—) minorem ante *posuko* incisionem indicat, imprimis si verba inter se quodammodo opponuntur, post *tachtoyo* 1, 6. 2, 10. 8, 2; 5, 18, sine eo 8, 13. 2, 12 (ubi vix probandum est), 9, 2. 5. 7. 22. 30. 10, 14. 25. 11, 1. Post vocativum, in sermone minus concitato, 2, 17. 3, 26. 5, 12, in initio propositionis (ubi secundum alios *poqudo* et *m'sha'lono* superna locum habent), sub imperativo 3, 29. 6, 1. 22, sub *manu* interrogativo 4, 10; semel sub prima voce *vetub* 2, 23. In locis 10, 33. 11, 6 *tachtoyo* expectari poterat.

Rarum est, quod alibi frequenter invenitur, *zau'o* sive *retmo* (· —). Ante orationem directam invenitur 4, 29; 11, 33, ubi ad rem inopinatam attentio concienda est. 7, 14 vocativum indicat et fortasse e :— male ortum est.

Hoc enim signum (:—), quod apud Ewaldum ZKM. I 260 (apud Martinium *Traité sur l'accentuation chez les Syr. orient. Par. 1877 p. VI* eodem codice usum desideratur) *u* nominatur nec differre videtur a *tok'so* Barhebraei et *m'ez'ono rabbo* orientalium (· — et · —), in vocativo, imprimis si sermo concitator est, constanter invenitur et post prius quidem, si duobus ille constat, membrum positum 3, 15. 5, 30. 6, 13. 32. 33. 7, 15. 23. 24. 27. 32. 8, 13. 11, 15 (nec tamen 16); tum in interrogatione agitatior et post primam quidem vocem 8, 5—9 septies, aliter se habet 2, 18 (pro *zau'o*?). Male cum *posugo* iungitur 7, 15. 27.

Praeterea duo puncta (· —) intervallum paulo maius indicare videntur 5, 22; eo munere funguntur e. gr. in libro de Addaeo ed. Phillips p. 45, 4 inf. 54, 4 inf., qui liber in accentibus adornandis multo accuratior reliquis censendus est. Sed 6, 24. 12, 1 recte posita esse non possunt, et 8, 1 quin ex origine (· —) aut (:—) fuerint vix dubium est.

In paginis Syriacis 7, 14 mendose *omdo* pro *omro* exscriptum est.

Ex Caroli Georgi typographeo academico.

25

25

NA 11 1947

